

Sygn. akt VI Ka 160/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Chojnowski

Sędziowie: SO Jacek Matusik (spr.)

SO Włodzimierz Suwała

protokolant: p.o. protokolant sądowy Marta Piotrowska

przy udziale prokuratora Anety Ostromeckiej

po rozpoznaniu dnia 22 kwietnia 2016 roku

sprawy D. L. z domu G., córki Z. i H. z domu K.-L., ur. (...) w W.

oskarżonej o przestępstwo z art. 300 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 5 listopada 2015 roku sygn. akt II K 339/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Otwocku do ponownego rozpoznania.

SSO Jacek Matusik SSO Michał Chojnowski SSO Włodzimierz Suwała

Sygn. akt VI Ka 160/16

UZASADNIENIE

D. L., wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 5 listopada 2015 roku, sygn. akt II K 339/13 została uniewinniona od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 300 § 1 k.k.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez prokuratora skutkowałą uchyleniem zaskarżonego orzeczenia i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż oskarżona D. L. wypełniła większość znamiona czynu zabronionego z art. 300 § 1 k.k. Niemniej jednak nie popełniła przypisanego jej aktem oskarżenia przestępstwa, albowiem, jak uznał Sąd meriti, nawet gdyby oskarżona nie zbyła wraz z mężem nieruchomości w postaci spółdzielczego lokalu mieszkalnego w drodze darowizny, egzekucji z owego majątku nie można byłoby przeprowadzić, gdyż nieruchomość ta stanowiła majątek wspólny małżonków. Sąd Rejonowy uznał, iż egzekucja z nieruchomości byłaby możliwa jedynie gdy klauzula wykonalności nakazu zapłaty orzeczonego wobec oskarżonej zostałaby rozszerzona na majątek wspólny małżonków, zaś Sąd Okręgowy w Warszawie odmówił wydania klauzuli wykonalności w stosunku do majątku męża oskarżonej,

a zatem egzekucja z nieruchomości pozostawałaby bezskuteczna. Takie stanowisko Sądu orzekającego nie zasługuje jednakże na aprobatę Sądu Odwoławczego.

Sąd meriti rozpoznając niniejszą sprawę oraz czyniąc powyższe ustalenia nie wziął jednak pod uwagę brzmienia przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wskazać bowiem należy, iż przepis art. 52 § 1a. k.r.o. stanowi, że ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Legitymowanym do żądania ustanowienia rozdzielnosci majątkowej jest wierzyciel jednego z małżonków. Z ustawy wynika, że przesłanki takiego żądania to: 1) osoba występująca z żądaniem jest wierzycielem jednego z małżonków; 2) dysponuje tytułem wykonawczym przeciwko małżonkowi; 3) uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego. Ustawowe przesłanki wskazują, że żądanie ustanowienia rozdzielnosci majątkowej wierzyciel może zgłosić tylko, gdy małżonkowie pozostają w ustroju wspólności majątkowej ustawowej lub umownej. Do wykazania, że zaspokojenie wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego, wystarczy uprawdopodobnienie tej okoliczności. Wierzyciel nie ma obowiązku przestrzegania rygorów proceduralnych dotyczących postępowania dowodowego. W ustawie nie zawarto także wymagania, aby wskazane prawdopodobieństwo wystąpiło w wysokim stopniu. Dla uprawdopodobnienia, że zaspokojenie wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego, nie jest konieczne skierowanie egzekucji do majątku osobistego dłużnika oraz przedmiotów majątkowych wymienionych w art. 41 § 2 (tak M. Sychowicz, w: Kodeks rodzinny..., uwaga nb 29 do art. 52). Bezskuteczność egzekucji nie stanowi przesłanki żądania wierzyciela.

W niniejszej sprawie w dniu 19 listopada 2010 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie IX GNc 8259/10 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w którym nakazał dłużnikowi D. L., aby zapłaciła na rzecz pokrzywdzonego P. P. kwotę 52441,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 2 lutego 2011 roku nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności w stosunku do D. L.. Postępowanie egzekucyjne względem oskarżonej okazało się bezskuteczne, albowiem oskarżona nie posiadała żadnego majątku, z uwagi na przekazanie darowizny w postaci nieruchomości synom. Wartość owej nieruchomości była wyższa niż wartość wierzytelności. Zatem można by wnioskować, że w przypadku nie dokonania przez oskarżoną oraz jej męża darowizny nieruchomości na rzecz synów, istniała szansa dla oskarżyciela posiłkowego P. P. na zaspokojenie jego wierzytelności. Wierzyciel mógł się bowiem domagać zniesienia wspólności małżeńskiej a następnie przeprowadzenia egzekucji z ułamkowej części spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o spółdzielniach mieszkaniowych. Biorąc pod uwagę powyższe wywody, nie sposób jest przychylić się do stanowiska wyrażonego przez Sąd pierwszej instancji, iż rozporządzenie mieniem przez oskarżoną w przypadku posiadania wiedzy na temat jej wierzytelności nie miało znaczenia, albowiem posiadała ona wspólność majątkową ze swoim mężem. Z przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika bowiem, że wierzyciele mogli zaspokoić swoje należności w ułamkowej części spółdzielczego własnościowego prawa do nieruchomości w tym przypadku lokalu mieszkalnego jaka przysługiwała D. L., gdyby oskarżona nie dokonała jego darowizny. Nie ma znaczenia przy tym czy doszło do rozciągnięcia egzekucji na męża oskarżonej, jak to uznał Sąd orzekający. Tym samym zasadnym jawi się ponowne zbadanie niniejszej sprawy i rozważenie, czy swoim postępowaniem oskarżona D. L. udaremniła zaspokojenie wierzyciela P. P., która to przesłanka jako ostatnia musi zostać spełniona przy uznaniu winy oskarżonej w zakresie zarzucanego jej czynu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

SSO Jacek Matusik SSO Michał Chojnowski SSO Włodzimierz Suwała